

Masarykova univerzita udělila čestné doktoráty M. Vášáryové a M. Keenanovi

17.10.2024 - | Masarykova univerzita

Magdaléna Vášáryová, která se neúnavně zasazuje o rozvoj demokracie, svobodných společností na Slovensku, v České republice a v celé střední Evropě, studovala na přelomu šedesátých a sedmdesátých let 20. století sociologii na Filozofické fakultě Univerzity Jana Amose Komenského v Bratislavě. Za svou roli Marthy ve filmu režiséra Juraje Jakubiska „Vtáčkovia, siroty a blázni“ (1969), natočeném krátce po vpádu vojsk Varšavské smlouvy do Československa, byla ze studií vyloučena. Navzdory nepřízni doby a mstivosti některých pedagogů - agilních normalizátorů - dokázala, s podporou řady dalších učitelů, vypracovat a úspěšně obhájit diplomovou práci. I ta se ovšem, podobně jako uvedený Jakubiskův film, kvůli nežádoucímu obsahu a referencím na zakázané autory rovněž stala dílem na dlouho zamčeným v trezoru. Jakékoliv další vzdělávání či působení na univerzitě jí bylo zcela znemožněno. Od šedesátých do konce osmdesátých let vytvořila řadu nezapomenutelných rolí, například ve filmech Markéta Lazarová, Bajaja, Rusalka či Postřižiny. Se svým manželem Milanem Lasicou byla dlouhodobě sledována příslušníky komunistické Státní bezpečnosti.

Na jaře roku 1989 ve svém otevřeném dopise prezidentu Gustávu Husákovi požadovala propuštění Miroslava Kusého, svého bývalého vyučujícího na filozofické fakultě, a rovněž Jána Čarnogurského. Svůj podpis připojila také pod apel slovenských socioložek a sociologů z července téhož roku, vyzývající prezidenta Husáka k ukončení perzekucí politických oponentů, represí vůči široké veřejnosti, k umožnění celospolečenského dialogu a reforem, jež by přispěly k politické, ekonomické i duchovní obrodě Československa. V průběhu sametové revoluce se velmi aktivně zapojila do demonstrací a do činnosti vznikající platformy Verejnost proti násiliu. V roce 1990 přijala nabídku prezidenta Václava Havla, aby se stala československou velvyslankyní ve Vídni. Vedle očistění diplomatického sboru od komunistických agentů sehrála zásadní roli v ukončení finanční podpory palestinských teroristických skupin, tradičně probíhající přes československý zastupitelský úřad ve Vídni. Mezi lety 2000 a 2005 působila jako slovenská velvyslankyně v Polsku. Následně zastávala funkci státní tajemnice Ministerstva zahraničí SR. V období let 2006–2016 byla členkou Národní rady Slovenské republiky za Slovenskou demokratickou a křesťanskou unii – Demokratickou stranu. V roce 1999 se ucházela o funkci prezidentky Slovenské republiky. V roce 1993 stála u vzniku prestižního think-tanku Slovenská spoločnosť pro zahraničnú politiku (SFPA) a sedm let byla jeho ředitelkou. V roce 2007 založila nadaci VIA CULTURA.

„Magdaléna Vášáryová se dlouhá léta věnuje také vzdělávání mladých lidí v oblasti diplomacie a mezinárodních vztahů. A právě tato role ji přivedla ke spolupráci s Fakultou sociálních studií Masarykovy univerzity, kde začala opakovaně sdílet svoje bohaté diplomatické zkušenosti v předmětu Tajemný půvab diplomacie s mnoha slovenskými a českými studentkami a studenty. S fakultou spolupracovala a spolupracuje i při jiných příležitostech,“ uvedla Adéla Souralová, proděkanka pro studium Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

Vášáryová vyvíjí řadu aktivit zaměřených na rozvoj občanské společnosti, respektování a posilování demokratických principů, podporu rovných příležitostí pro ženy či boj proti korupci. Vystupuje na obranu demokracie, proti snahám omezovat občanské svobody či ohrožovat nebo omezovat nezávislost státních institucí. „Je složité se originálně poklonit v chrámu rozumu, na který bychom chtěli a měli znovu měnit naše univerzity. Stejně tak je nemožné postihnout všechny pocity, které mě

obklopile nejen dnes, ale v této poslední části mého života, kdy myslím a cítím jinak, než když jsem poprvé překročila práh vysoké školy. Univerzita a lidé v ní jsou místem, které slepuje rozličné kousky lidského materiálu a poskytuje to nejcennější – smysl poznání – pro další kroky příštích generací,” zmínila Magdaléna Vášáryová během slavnostního ceremoniálu, který se uskutečnil ve Velké aule Karla Engliše na půdě Právnické fakulty Masarykovy univerzity.

Druhým oceněným je profesor Michael Keenan, přední světový odborník v oblasti behaviorální analýzy, člen Britské psychologické společnosti, významný akademický pracovník na katedře psychologie Ulsterské univerzity v Severním Irsku a člen správní rady Cambridgeského centra behaviorálních studií. Profesor Keenan je rovněž zakladatelem charitativní organizace PEAT (Parents' Education as Autism Therapists), která podporuje rodiče dětí s neurovývojovým postižením, zejména poruchou autistického spektra. Za své neúnavné úsilí o rozvoj behaviorální analýzy získal řadu prestižních ocenění v Severním Irsku i v dalších zemích. Obdržel Cenu za prosazování rovných příležitostí od Britské psychologické společnosti, Cenu pro významné osobnosti od Asociace pro behaviorální analýzu státu New York, Cenu za službu veřejnosti v oblasti behaviorální analýzy od Společnosti pro rozvoj analýzy chování a Cenu Michaela Hemingwaye od Mezinárodního výboru pro certifikaci behaviorálních analytiků. Spolu se svou ženou, profesorkou Karolou Dillengerovou, vytvořili první multimediální učebnici analýzy chování Behaviour Analysis: A Primer.

„Profesor Keenan se významně zasloužil o rozvoj aplikované behaviorální analýzy na Masarykově univerzitě. V minulých letech působil jako hostující profesor na pedagogické fakultě, kde založil a rozvinul studium a výzkum v oblasti aplikované behaviorální analýzy, a také garantoval a vyučoval v programech dalšího vzdělávání speciálních pedagogů a dalších pedagogických pracovníků. V současnosti je Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity díky iniciativě profesora Keenana jediným pracovištěm v České republice, které získalo mezinárodní certifikaci pro poskytování vzdělávání v aplikované behaviorální analýze od Association for Behavior Analysis International a zároveň akreditaci Ministerstva zdravotnictví České republiky k poskytování vzdělávání pro přípravu nelékařských zdravotnických pracovníků — behaviorálních analytiků,” uvedla děkanka Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity Simona Koryčánková.

V letech 2020 až 2023 profesor Keenan řídil mezinárodní projekt s názvem Developing Standards and Training for European Behaviour Analysts, jehož součástí bylo konsorcium prestižních evropských univerzit včetně Masarykovy univerzity. Michael Keenan publikuje v oblasti speciální pedagogiky, behaviorální psychologie a aplikované behaviorální analýzy, a to včetně publikací ve spolupráci s pracovníky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity.

„Přiznám se, že mi trvalo, než jsem se zbavil pocitu úžasu z toho, že jsem byl navržen na ocenění, a upřímně děkuji Masarykově univerzitě za udělení titulu doctor honoris causa. Rozhodnutí podložená odborníky vyškolenými ve vědě o chování podle mezinárodních standardů jsou klíčem ke dveřím pro vzdělávací programy založené na důkazech pro děti a mladé lidi na celém světě, ať už mají diagnózu autismu, nebo ne. Odvrácenou stranou vzdělávacích potřeb žáků jsou vzdělávací potřeby učitelů a dalších pomáhajících profesionálů. V budoucnu můžeme s dalšími finančními prostředky pokračovat v aktualizaci našich výukových materiálů ve prospěch společnosti,” uzavřel profesor Keenan.

<https://www.muni.cz/pro-media/tiskove-zpravy/masarykova-univerzita-udelila-cestne-doktoraty-m-vasaryove-a-m-keenanovi>